

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat, în continuare - Proiect de lege, este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în colaborare cu alte ministere și autorități publice, comunitatea de afaceri, cu suportul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și a partenerilor de dezvoltare (OPTIM/Helvetas, UNDP, USAID/MISRA, USAID/RCRA ș.a.) în scopul facilitării activității mediului de afaceri prin eliminarea barierelor birocratice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a elaborat modificări la cadrul normativ în baza rezultatelor hărților obligațiilor și proceselor prescrise de cadrul normativ, elaborate la Decizia Prim-ministrului nr.21 din 23.02.2024. Astfel, evaluarea hărților obligațiilor și proceselor prescrise de cadrul normativ au scos în evidență constrângerile și povara reglementării în mai multe domenii de activitate.
2.2. Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul actului normativ a fost elaborat cu scopul de a facilita dezvoltarea mediului de afaceri și vizează procesele aferente întregului „ciclu de viață” al afacerii. Sectoarele pentru care se propun modificări vizează următoarele domenii: transportul rutier, comerț și alte activități conexe, sanitar-veterinar (animalier), muncă etc. Proiectul are ca obiectiv principal eliminarea barierelor administrative, precum și a cerințelor nejustificate sau depășite, contribuind astfel la reducerea costurilor suportate de agenții economici în desfășurarea activităților antreprenoriale.
<u>Probleme specifice care au fost abordate în cazul fiecărei modificări propuse sunt următoarele:</u>
1. Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi conține un obstacol pentru înființarea de noi întreprinderi și anume interdicția înregistrării întreprinderii noi în cazul în care pe numele unei persoane au fost înregistrate anterior întreprinderi care nu funcționează și care nu au fost lichidate în modul stabilit de lege sau care au datorii la bugetul public național. Inclusiv, în cazul unui asociat minoritar al societății, care înregistrează datorii față de bugetul de stat, ori în cazul datoriilor curente, reflectate în baza dărilor de seamă fiscale prezentate și a viramentului plăților respective care nu a fost efectuat, în limitele termenului legal. Actuala prevedere este o limitare care îngreuează libertatea antreprenorială și descurajează inițiativa economică, afectând în mod disproporționat persoanele aflate în dificultate financiară. Totodată, inițierea unei noi afaceri reprezintă o sursă de plată potențială pentru stingerea obligațiilor întreprinderii cu datorii. Deși, scopul său este valid – asigurarea responsabilității fiscale – reglementarea ar trebui optimizată pentru a oferi șanse de reabilitare antreprenorilor și pentru a echilibra interesele statului cu nevoile de dezvoltare economică. Desigur că este și riscul de înregistrare a unui număr excesiv de întreprinderi nelucrative. Pentru a evita acest risc se propune de a pune în plină aplicare procedura de radiere din oficiu, conform Instrucțiunii privind evidența contribuabililor, aprobată prin Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr. 352/2017.

2. Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată prevede limitarea achitării dividendelor anticipate pentru perioada de gestiune în curs la perioadele trimestriale și semestriale. Această prevedere vine în contradicție cu scopul principal al desfășurării activității de antreprenariat – asigurarea cu sursa permanentă de venit. Concomitent, prevederea actuală defavorizează un număr mare de întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) cu un singur asociat, nemijlocit implicat în activitatea întreprinderii și ai cărui sursă de venit este formată din dividende din această activitate economică.

3. Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și Legea nr. 1107/2002 Codul Civil al Republicii Moldova prevede anumite constrângeri cum ar fi:

a) impune obligația de publicare a avizelor cu privire la modificarea denumirii și a sediului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Obligația dată creează costuri administrative suplimentare inutile și devine o povară semnificativă pentru agenții economici. Această cerință, deși inițial introdusă pentru asigurarea transparenței și informării publicului, este acum depășită, inefficientă și lipsită de relevanță în contextul actual al digitalizării. Monitorul Oficial, deși o publicație oficială, nu reprezintă o sursă uzuală de informare pentru majoritatea partenerilor economici sau publicului larg. Publicarea avizelor în această formă nu atinge scopul inițial de asigurare a transparenței și accesul la informații. Majoritatea actorilor economici se bazează pe surse digitale moderne, cum ar fi registrele publice online. În țările din UE, informațiile despre modificările privind denumirea sau sediul agenților economici sunt publicate exclusiv în registre publice electronice, accesibile gratuit sau la costuri minime;

b) este necesar corectarea unei erori existente în lege ce ține de actele necesare înregistrării sucursalei persoanei juridice. Legea nr. 220/2007 în art. 12 alin. (3¹) face referință greșită la alin. (3) lit. b) și c), însă corect ar fi la alin. (3) lit. a) și b) al aceluiași articol;

c) necesitatea îmbunătățirii interacțiunii cu organul de înregistrare. La moment se prevede un termen destul de mic (de 3 zile de la numirea sa) pentru ca lichidatorul să notifice desemnarea sa organului înregistrării de stat care a efectuat înregistrarea persoanei juridice și pentru înscrierea datelor în Registrul de stat. Efectele nenotificării desemnării lichidatorului sunt prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv Codul Civil al Republicii Moldova. Totodată, nenotificarea în termen legal poate duce la aplicarea art.13 din Legea 220/2007 - refuzul înregistrării de stat a persoanei juridice, consecințele nenotificării fiind mai grave decât a notificării întârziate;

d) păstrarea în Registrului de stat (RSUD) a informațiilor irelevante privind date cu privire la deschiderea, modificarea, suspendarea și închiderea conturilor bancare curente și cu privire la datoria față de bugetul public național, care sunt gestionate de către Serviciul Fiscal de Stat.

e) potrivit art. 7 alin. (1) al Legii nr. 220/2007 este în sarcina organului de înregistrare verificarea deținerii actului de aprobare necesar înregistrării. Declarația pe proprie răspundere nu creează efecte, cum ar fi scutire de procedura de verificare și asumarea efectivă a răspunderii de către declarant. Este necesară precizarea obligației de a declara pe propria răspundere deținerea avizului/aprobării prealabile autorității competente privind constituirea acesteia.

4. Problema activității „55.10 Hoteluri și alte facilități de cazare similare” în Moldova este birocrăția fragmentată, care impune notificări și avizări similare la mai multe instituții fără un sistem unificat de procesare, generând o povară administrativă semnificativă. Acest lucru îngreunează lansarea și dezvoltarea afacerilor în sectorul hotelier. Problema de bază ține de dublarea notificărilor:

- la primărie: Notificarea pentru autorizația de funcționare conform **Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior.**

- la ANSP: Notificarea și obținerea avizului sanitar conform **Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice**.

Documentația solicitată este deseori similară, însă antreprenorul trebuie să o depună separat la fiecare instituție.

Fragmentarea avizelor, pe lângă primărie și ANSP pot fi implicate și alte instituții (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Agenția de Mediu, etc.), fiecare având cerințe proprii. Procesele multiple implică taxe administrative, angajarea de consultanți, pregătirea repetată a documentelor și întârzieri în obținerea aprobărilor. Procedurile sunt uneori neclare, iar antreprenorii nu au acces la informații concise despre pașii necesari sau termenele limită.

5. În domeniul comerțului (alimentație publică) **Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior** conține anumite constrângeri/interdicții pentru activitatea comercială:

a) o problemă ține de obligația de a angaja doar personal cu pregătire specială profesională deoarece astfel de cerință depășește oportunitățile de angajare în condițiile actuale pe piața muncii, iar unele cerințe nu sunt relevante, iar altele, precum în domeniul alimentației, sunt prevăzute de reglementări speciale prevăzute în Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară inclusiv, Legea nr.306/2018 art. 23, alin. (1), Legea nr.296/2017 art. 21 alin. (1). Astfel, Legea nr.231/2010 stabilește ca cerință prezența la angajator a unei forțe de muncă capabile să presteze serviciile în cadrul unităților comerciale și de alimentație publică și să posede pregătire profesională în domeniul comerțului, alimentației publice și igienei;

b) altă problemă ține de interdicția de desfășurare a activității comerciale în spații locative. Agenții economici de dimensiuni mici, care pot organiza activitatea în spațiile locative fără a crea deranj excesiv vecinilor săi, solicită condiții flexibile pentru activitate. De asemenea, prezintă un impediment pentru dezvoltarea economică, turistică și culturală limitarea activităților care pot fi desfășurate în încăperile unei case particulare de locuit. Impunerea procedurii de modificare a destinației generează costuri mari pentru solicitanții modificărilor respective, procedura fiind anevoioasă și de lungă durată. Situația actuală nu permite legalizarea activităților, care sunt desfășurate în prezent fără înregistrare sau acte permissive din cauza cheltuielilor pentru chiria și amenajarea spațiului nelocativ în conformitate cu cerințele sanitare, igienice, tehnice, de securitate, etc.

c) sunt necesare intervenții și la sistemul de plată pentru Notificarea în Comerț (<https://actpermisiv.gov.md/#/ep/permit/23>). Solicitantul sau reprezentantul său legal intră în sistem (Portalul electronic al serviciilor publice) personal sau cu ajutorul recepționarului de la ghișeu. Solicitantul sau reprezentantul său legal achită taxa prin serviciul M-pay sau la bancă. În cazul când taxa se achită la bancă, solicitantul prezintă dovada achitării recepționarului de la ghișeu pentru a fi încărcată în sistem, sau o încarcă în sistem personal. Problema este că plata de notificare de 100 lei în comerț este percepută la fiecare depunere a notificării. Sistemul nu permite suplینirea dosarului depus cu acte adiționale, sau corectarea erorilor. Prin urmare agentul economic este nevoit să suporte cheltuieli de fiecare dată la transmiterea notificării.

6. Agenții economici întâmpină dificultăți la obținerea autorizației pentru dispozitive publicitare. Potrivit art. 32 alin. (3) lit. d) din **Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate** în cazul dispozitivelor publicitare fixe ce urmează a fi amplasate pe pereții exteriori ai imobilelor, aflate în proprietate privată, se prezintă acordul scris al proprietarului/proprietarilor (unanim) respectivului bun imobil sau al reprezentantului legal al acestuia/acestora. O analiză a situației existente arată, că în majoritatea cazurilor proprietarii bunurilor imobile din încăperile din blocurile multietajate nu pot fi identificați pe motiv de lipsă, dare în chirie, etc. Deși Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu prevede

formarea asociației de proprietari din condominiu, această prevedere nu este implementată în toate blocurile multietajate. Prin urmare, agenții economici sunt blocați la identificarea persoanei/persoanelor cu dreptul de a permite amplasarea dispozitivului publicitar și sunt limitați în opțiunile de promovare a produselor/serviciilor care le oferă sau, deseori, recurg la amplasarea neautorizată a publicității.

7. **Legea nr. 150/2014 Codul transporturilor rutiere (CTR)** de câțiva ani stabilește că vehiculele care transportă pasageri pe rute regulate trebuie să fie conectate, prin sisteme de poziționare globală, la sistemul de management integrat administrat de Agenție. Un astfel de sistem integrat până în prezent nu a fost dezvoltat și nu este funcțional. Totodată, dotarea vehiculelor cu sisteme GPS nu este rațională în lipsa sistemului funcțional integrat cu ANTA. Conectarea la sistemul centralizat E-GPS reprezintă o măsură de intervenție a statului neproportională și inoportună. Rezultatele pe care teoretic le va putea furniza acest sistem nu pot fi justificate prin costurile pe care le va suporta bugetul de stat. Din toate sistemele în transport doar sistemele E-autorizație și E-rute pot fi găsite prin analogie în țările UE. Iar sistemul E-GPS și E-Bilet în concepția actuală nu are analogie în țările UE. Aceasta implică riscul că sistemul nu va asigura o funcționalitate continuă și durabilă. De asemenea aceasta implică riscul că sistemele actuale de monitorizare E-GPS care pot fi procurate pe piața liberă, ar putea necesita o ajustare pentru a putea fi conectate cu E-GPS, ce implică costuri suplimentare. Funcționarea acestui sistem va ridica semne de întrebare referitor la respectarea drepturilor fundamentale ale omului, deoarece acest sistem presupune că organul de control va putea monitoriza on - line deplasarea fizică a unităților de transport, care sunt ale operatorilor privați. Acest sistem este perceput de business că ar exista prezumția de vinovăție a transportatorilor, care vor fi permanent supravegheați. Toate exemplele unde sunt instalate sisteme de GPS - monitorizare sunt ale companiilor private în UE, care își monitorizează propriile autovehicule sau ale companiilor municipale, unde transportul reprezintă proprietatea municipiului, iar autoritățile locale monitorizează propriile autovehicule.

8. Obligația de a prezenta informația solicitată de centrele militare este excesivă și disproporționată. Redacția actuală a articolului 9 din **Legea nr. 1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public** stabilesc obligația persoanelor juridice de a prezenta centrelor militare informații privind numărul, starea bunurilor rechiziționabile, modificările survenite și informații privind înstrăinarea acestora. Neprezentarea informațiilor respective atrage aplicarea sancțiunilor corespunzătoare. În același timp Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate prevede obligația autorităților publice de a face schimb de informații pentru ca aceasta să nu fie solicitată de la persoanele fizice sau agenți economici. Complementar, s-a constatat o deficiență tehnică la punerea în aplicare a legii în cauză, odată ce la data aprobării legii (în anul 2002) prin termenul „instituții publice” se presupunea toate autoritățile și instituțiile, ori în timp termenul „instituții” a căpătat un alt sens, identificând o categorie mai îngustă de entități publice. Corespunzător, legea se aplică selectiv în mod nejustificat, ori excluderea autorităților publice din rîndul subiectelor asupra cărora se aplică legea, în mod indirect crează dificultăți și pentru realizarea interoperabilității și schimbului de date.

9. În anul 2023, la solicitarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale prin intermediul GIZ Moldova în cadrul programului „EU4Moldova: Comunități Locale” a fost elaborată Prognoza pieței muncii pe termen mediu (2024-2026), din care concluzionăm:

- pe termen mediu, creșterea ocupării forței de muncă va fi însoțită de accentuarea deficitului forței de muncă, cererea forței de muncă va crește rapid, în timp ce oferta forței de muncă va avea o evoluție anemică;

- drept urmare, deficitul forței de muncă se va amplifica. Dacă în anul 2023, cererea forței de muncă putea depăși cu 8,2% oferta forței de muncă, atunci către 2026 acest decalaj va crește până la 17,9% (în primul scenariu) sau până la 24,8% (în al doilea scenariu);

- cantitativ este vorba de un deficit al forței de muncă ce depășește 150 mii persoane.

În prezent străinii care intră în Republica Moldova au dreptul de a se angaja în câmpul muncii, aceste drepturi fiindu-le acordate prin **Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova**. Legea în cauză stabilește proceduri generale, concrete, pentru străinii veniți în țară, în dependență de categoriile de străini și/sau scopul sosirii acestora în țara noastră. Cât privește condițiile de remunerare a străinilor angajați, legea conține o normă unică, strict imperativă, pentru toate situațiile posibile: salariul străinului nu poate fi mai mic de salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune.

Această normă limitează mult posibilitatea de atragere a forței de muncă strine, acolo unde muncitori locali sunt insuficienți, dar salariile de piață sunt considerabil mai mici ca salariul mediu pe țară. De exemplu, în 2024 salariul mediu pe țară a fost mai mare de 15.000 lei, pe când salariul minim, care poate fi oferit muncitorilor locali a fost de 5000 lei. Astfel, în unele domenii/sectoare, nu pot fi angajați străin din cauza constrângerilor salariale, deoarece nu este rentabil și nici justificat reieșind din productivitatea muncii de achitat cel puțin 15000 lei. Prin urmare este imperative de redus această obligație, cel puțin la 50% din această valoare care în 2024 ar fi fost maim ult de 7500 lei. Astfel, nivelul de salarizare ar străinilor ar rămâne să fie mai mare ca salariul minim.

Mai puțină importanță, însă, la aplicarea acestor norme, se acordă faptului provenienței străinului și situațiilor obiective, care diferă în diverse domenii ale economiei. Ori, aplicarea clauzei națiunii celei mai favorizate în acest caz se consideră o inițiativă judicioasă. La fel și acordarea Guvernului posibilității de a influența la acoperirea deficitului forței de muncă în unele domenii prin pârgia stabilirii unui plafon de salarizare, altul decât cel unic/general, prevăzut în prezent în lege.

10. Legea nr. 231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor prevăd un șir de documente pentru mișcarea animalelor în interiorul țării. În condițiile digitalizării multiplelor procese și deținerii de către autorități a sistemelor informaționale (spre exemplu E-ANSA, SIA „Registrul de Stat al Animalelor”) a decăzut necesitatea unor documente, obligatoriu de deținut pe suport de hârtie.

11. Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară prevede un cerc foarte vast de activități, pentru autorizarea cărora ca precondiție se cere de a încheia contractul de angajare/prestare servicii cu un medic veterinar. Cerința respectivă generează costuri nejustificate pentru agenții economici. Multe din aceste activități pot fi exercitate și fără astfel de contract. De exemplu, fabrica/unitate de producere a furajelor, depozit agro de furaje. Cadrul legal vizat prevede avizarea prealabilă din partea ANSA a unor activități, și anume proiectarea și construcția complexelor de creștere a animalelor, întreprinderilor avicole, combinatelor de carne și a altor întreprinderi de industrializare a materiei prime animaliere și de depozitare a produselor de origine animală a unităților de alimentație publică. Avizarea respectivă necesită efort de timp, administrativ și de altă natură din partea mediului de afaceri și constituie o barieră nejustificată, deoarece oricum la lansarea afacerii se obține autorizația sanitar-veterinară.

La fel, se prevede obligativitatea certificării sanitar veterinară a produselor și subproduselor de origine animală destinate consumului uman pentru circulație internă și comerț. Aceste cerințe nu sunt conforme cu legislația UE, unde se aplică marca de sănătate/identificare și declarația de conformitate a producătorului. Totodată, Legea 306/2018 privind siguranța alimentelor prevede deja certificat de calitate – document emis de producător, prin care se

garantează corespunderea calității și a siguranței loturilor livrate de produse alimentare cu cerințele stabilite în legislația din domeniul alimentar.

12. Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător prevede termen de valabilitate pentru Autorizație sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport - un an.

Acest termen nu este justificat în condițiile în care mijloacele de transport sunt mult mai performante ca decenii în urmă și nu se schimbă caracteristicile acestora. Astfel, termenul de un an nu este justificat și necesită a fi majorat.

13. Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, ce prevede desfășurarea unor activități de creditare nebancară cu titlu profesional în cazurile în care veniturile obținute din activitățile de creditare nebancară reprezintă cel puțin 10% din veniturile totale înregistrate de o entitate într-o perioadă de gestiune, precum și alte modificări legate de obligația de raportare a informațiilor privind beneficiarul efectiv”.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege propune modificarea unui șir de legi, prin care se va atinge scopul de simplificare a activităților antreprenoriale și activităților aferente proceselor organizaționale:

1. În scopul stimulării activismului economic este propusă excluderea din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi a interdicției de înregistrare a întreprinderilor de către persoane, pe numele cărora au fost înregistrate întreprinderi care nu funcționează și care nu au fost lichidate în modul stabilit de lege sau care au datorii la bugetul public național.

2. Se propune excluderea limitelor trimestriale și semestriale la repartizarea dividendelor în baza exercițiului financiar și a celor calculate urmare aprobării situațiilor financiare anuale.

3. Legea nr. 1107/2002 Codul Civil al Republicii Moldova și Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali:

- a) se propune excluderea obligației de publicare în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” a anunțului privind modificarea sediului, a denumirii societății și de inițiere a procesului de lichidare. Obligația de publicare a informației în Buletinul electronic revine organului de înregistrare;
- b) se propune modificarea termenului pentru informarea organului de înregistrare în privința numirii lichidatorului: de la 3 zile la 7 zile;
- c) în scopul corectării unei erori este inclusă propunerea de a indica în art.12, alin. (3¹) a referinței corectă la lit. a) și b) alin. (3) al aceluiași articol;
- d) abrogarea obligației de a păstra în Registrului de stat (RSUD) a informațiilor irelevante privind date cu privire la deschiderea, modificarea, suspendarea și închiderea conturilor bancare curente și cu privire la datoria față de bugetul public național;
- e) modificarea art.7 alin. (1) în sensul că declarația să fie solicitată doar în cazurile când legile speciale prevăd obligația de a deține un asemenea aviz/aprobare prealabilă pentru unul sau mai multe domenii preconizate de activitate, iar verificarea informației este în sarcina organului de înregistrare.

4. Modificarea Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. Se propune ca notificarea către Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) privind structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei (cod CAEM 55.10) să fie realizată

prin mijloace electronice de către Autoritatea Publică Locală (APL), odată cu emiterea înștiințării de recepționare a notificării activității de comerț. Autoritatea administrației publice locale va transmite Agenției Naționale pentru Sănătate Publică prin metode electronice copia înștiințării de recepționare a notificării activității de comerț, în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea acesteia. Acest proces va fi inițiat conform prevederilor Legii nr. 231/2010 privind comerțul interior, simplificând astfel procedurile și reducând povara administrativă asupra operatorilor economici. Propunerea este direcționată pentru a rezolva problema dublării notificărilor prin integrarea electronică a notificării către ANSP prin intermediul APL.

5. Se propune modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior:

a) facilitarea interdicției de amplasare condiționată a obiectelor comerciale în incinta încăperilor locative, inclusiv, a caselor individuale de locuit, pentru genuri de activitate, practicate preponderent de IMM, deținători de patentă de întreprinzător sau sub forma de activitate independentă cu risc scăzut de a crea deranj prin activitatea sa locuitorilor blocului locativ și a caselor individuale de locuit. Această modificare urmărește stabilirea unor condiții mai avantajoase și simplificate pentru amenajarea spațiilor destinate dezvoltării afacerilor mici la etapa inițială, inclusiv prin minimizarea investițiilor inițiale necesare pentru închirierea acestor spații. Un astfel de aspect poate fi decisiv pentru antreprenorii debutanți. Activitățile de reparații din pozițiile 78 și 79 din Anexa nr. 5 la Legea nr. 231/2010 vor ține doar de calculatoare și echipamentelor de comunicații, articole personale (inclusiv vestimentație) și de uz casnic, dar cu excepția reparației construcțiilor/structurilor/instalațiilor. Aceste reparații nu vor include nici reparații de vehicule, prevăzute în pozițiile nr. 72-75 și nici componente ale acestora, precum și nu se vor utiliza echipamente grele/scule, care pot cauza poluare toxică și fonică.

Activitățile din casele individuale noi propuse, precum cele care țin de produse alimentare, se vor supune normelor și reglementărilor stabilite de Guvern, inclus care prevăd acces pentru transportul care livrează marfa. Totodată, lit. g), alin. (5) din art. 6 al Legii nr. 231/2010, prevede că autoritățile publice locale aprobă cerințe cu privire la locurile de parcare pentru unitățile/activitățile de comerț. Astfel, există prevederi care se preocupă de aspectele care țin de parcare;

b) modificarea în sensul percepției plății pentru notificarea de comerț la eliberarea de autoritatea administrației publice locale a înștiințării de recepționare. Confirmarea plății se va prezenta în termen de 3 zile lucrătoare de la eliberarea înștiințării de recepționare, sub sancțiunea anulării acesteia de către autoritatea administrației publice locale. Consecvent, se propune abrogarea temeiului de respingere a notificării în legătură cu neprezentarea dovezii de plată la depunere;

c) abrogarea cerințelor speciale legate de personal în comerț și alimentație publică. Astfel, se propune de a exclude cerințele de prezență a unei forțe de muncă capabile să presteze serviciile în cadrul unităților comerciale și de alimentație publică și să posede pregătire profesională în domeniul comerțului, alimentației publice și igienei, deoarece unele cerințe nu sunt relevante, iar altele, precum în domeniul alimentației, sunt reglementate de norme special, prevăzute în Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară inclusiv, Legea nr.306/2018 art. 23, alin. (1), Legea nr.296/2017 art. 21 alin. (1).

6. Se propune modificarea art. 32 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate prin care solicitanții autorizației de amplasare a publicității exterioare vor fi exceptați de obligația de a obține acordul proprietarilor blocului locativ în cazul amplasării condiționate a dispozitivului publicitar pe pereții încăperilor în care agentul economic își desfășoară activitatea, dacă

publicitatea nu depășește limitele fațadei menționate, nu îngreuează vizibilitatea și nu creează alt deranj locatarilor.

7. În Legea nr. 150/2014 Codul transporturilor rutiere, la art.153 alin. (1) se propune extinderea termenului de implementare a obligațiilor de dotare cu sisteme de poziționare globală, a tahografelor și limitatoarelor de viteză până în 1 iunie 2026, astăzi fiind stabilit termenul intrării în vigoare la 1 ianuarie 2025.

8. În art. 9 din Legea nr. 1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public se propune restrângerea obligațiilor întreprinderilor să transmită informații centrelor militare despre bunurile care le dețin, o astfel de obligație fiind în vigoare doar în raport cu bunurile care nu au fost înregistrate și nu se regăsesc în registre publice. Pentru ținerea evidenței bunurilor rechiziționabile și disponibilului forței de muncă, autoritățile administrației publice obțin informațiile necesare cu privire la bunuri și persoane din resursele informaționale de stat, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

9. Modificări la Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, în care se propun modificări la art.43⁴ și art.43⁵ care au obiectivul de includerea în piața muncii a persoanelor străine, prin stabilirea unui plafon de salarizare pentru cetățenii străini mai mic cu până la 50% față de salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune.

10. Anularea certificatului sanitar-veterinar pentru animale, altor documente (mișcarea pe interior se va face doar prin E-ANSA) prin modificarea Legii privind identificarea și înregistrarea animalelor nr. 231/2006 și Legii privind activitatea sanitară veterinară nr.221/2007.

11. Se propune extinderea activităților economice, pentru care nu este necesar de a încheia contractul de angajare/prestare servicii cu un medic veterinar, prin modificarea Legii privind activitatea sanitară veterinară nr. 221/2007. Se propune excluderea obligativității avizării de către ANSA a proiectelor pentru întreprinderile care cad sub incidența domeniului sanitar-veterinar și siguranța alimentară prin modificarea Legii privind activitatea sanitară veterinară nr. 221/2007. Se propune modificarea Legii privind activitatea sanitară veterinară nr. 221/2007, fiind anulat certificatul sanitar-veterinar pentru carne și alte produse de origine animală pe plan național (la export rămâne).

12. Se propune modificarea Legii nr. 160/2011, cu referire la majorarea termenului de valabilitate pentru autorizația sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport de la 1 an la 3 ani.

13. Se propun modificări la Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, în partea ce ține de desfășurare a unor activități de creditare nebancară cu titlu profesional în cazurile în care veniturile obținute din activitățile de creditare nebancară reprezintă cel puțin 10% din veniturile totale înregistrate de o entitate într-o perioadă de gestiune, precum și alte modificări legate de obligația de raportare a informațiilor privind beneficiarul efectiv”.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public
Prin modificările propuse la Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate și simplificarea procedurii de obținere a autorizației pentru dispozitive publicitare se așteaptă creșterea numărului de dispozitive publicitare autorizate pentru care se va calcula și se va percepe taxa locală pentru dispozitivele publicitare cu majorarea respectivă a veniturilor în bugetele locale. Urmare modificărilor în domeniul migrației forței de muncă, proiectul se încadrează în sistemul instituțional existent din punctul de vedere al funcțiilor și competențelor atribuite, respectiv modificări nu sunt necesare. Un anume efect pozitiv prognozat pe termen scurt, mediu și lung ar fi micșorarea presiunii birocratice asupra funcționarilor publici: în loc de a asigura procedurile standard de angajare a străinilor, o parte din străini se vor angaja prin procedură mai simplă și de durată mai scurtă.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul actului normativ vine să aducă beneficii sectorului privat, în special IMM, persoanelor care desfășoară activitate independentă și deținătorilor de patentă, prin facilitarea accesului pe piață și organizarea afacerii în conformitate cu resursele accesibile proiectelor la etapă inițială. Impacturile sub formă de beneficii ale intervenției: 1. Eliminarea interdicției de înregistrare pentru persoanele care au avut afaceri inactive sau datorii neplătite (cu excepția cazurilor de fraudă) facilitează accesul la antreprenoriat, ceea ce va duce la creșterea numărului de întreprinderi nou-înființate și va stimula concurența pe piață. 2. Flexibilizarea plății dividendelor, prin eliminarea limitelor pentru plățile intermediare, oferă investitorilor posibilitatea de a beneficia mai rapid de rezultatele financiare ale companiei, ceea ce va face investițiile mai atractive și va îmbunătăți lichiditatea acționarilor. 3. Simplificarea procedurilor administrative, cum ar fi publicarea informațiilor doar în Buletinul electronic, reduce costurile pentru antreprenori. Acceptarea unui certificat de bonitate emis de o bancă, în locul altor documente complexe, va facilita accesul firmelor străine pe piața locală, contribuind la atragerea investițiilor externe și internaționalizarea pieței. 4. Digitalizarea notificărilor pentru structurile turistice simplifică procesul de conformare, reducând birocrăția și costurile pentru operatorii economici, accelerând în același timp procesele administrative. 5. Permișiunea de a desfășura activități comerciale în spații locative pentru afaceri cu risc scăzut oferă antreprenorilor mici oportunități mai mari de a începe o afacere, stimulând economia locală prin reducerea barierelor financiare și administrative. Simplificarea procedurilor de notificare, eliminarea cerințelor speciale pentru personalul din comerț și alimentație publică va reduce sarcina administrativă, economisind resurse și crescând eficiența operațională. 6. Eliminarea necesității de a obține acorduri complexe pentru amplasarea publicității ajută întreprinderile să-și crească vizibilitatea și să-și promoveze mai eficient activitatea, fără a afecta locatarii. Reducerea costurilor administrative, flexibilizarea reglementărilor și sprijinul oferit IMM-urilor vor stimula crearea unui mediu de afaceri mai dinamic și mai competitiv.

Modificările legislative propuse vor avea ca rezultat atragerea mai multor investiții, lansarea mai rapidă a afacerilor noi, stimularea inovației și consolidarea economiei locale, oferind un sprijin substanțial sectorului privat.

Beneficiile (economii) pentru mediul de afaceri și populație au fost estimate în mărime de 1,1 milioane ore de muncă economiste anual, iar suma mijloacelor financiare economiste anual a fost estimată în valoare de circa 25 milioane lei, de la măsurile prezentate în tabelul de mai jos.

Nr.	Denumirea măsurilor care vor genera economii	Economii anuale	
		Ore de munca, mii ore	Suma mijloacelor financiare, mii lei
1.	Excluderea obligației de publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a anunțului privind modificarea sediului și a denumirii societății	6,4	1.602,3
2.	Modificarea termenului de plată pentru notificare de comerț după eliberarea de către autoritatea administrației publice locale a înștiințării de recepționare (analogie cu procedurile de obținere a altor acte permissive)	6,3	1.427,7
3.	Facilitarea amplasării dispozitivelor publicitare pe pereții încăperilor în care agentul economic își desfășoară activitatea	171,8	21.646,8

7. Amânarea obligației de dotare cu module GPS, tahografe și limitatoarelor de viteză la vehiculele de transport rutier duce la exonerarea de unele cheltuieli inutile pentru transportatori, odată ce la nivel național încă nu a fost pregătit sistemul integrat de monitorizare. Totodată, amânarea în cauză asigură inițierea unui dialog între operatori și autoritățile publice pentru a revizui abordarea propusă în prezent.

8. Economii anuale de la eliminarea obligației de a prezenta datele privind mijloacele de transport deținute solicitată de centrele militare au fost estimate în mărime de 18,5 mii ore ($975 * (8,0 + 1,5) \text{ ore} * 2 / 1000$) și 2.331,0 mii lei, reieșind din următoarele date și calcule:

1) 975 este numărul anual de întreprinderi care prezintă centrelor militare datele privind mijloacele de transport deținute, conform datelor Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2) 8,0 ore de muncă este estimarea experților a timpului mediu consumat pentru colectarea datelor și pregătirea datelor solicitate.

3) 1,5 ore de muncă este timpul consumat pentru depunerea datelor, precum și timpul consumat la oficiul centrelor militare (modalitatea de estimare a fost menționată anterior). Două drumuri au fost luate în calcul, deoarece conform agenților economici datele sunt solicitate de două ori pe an.

4) Estimarea economiilor anuale în sumă de 2.331,0 mii lei prin aplicarea tarifului pe oră de 126 lei la 18,5 mii ore ($126 \text{ lei/oră} * 18,5 \text{ mii ore} = 2331,0 \text{ mii lei}$).

9. Urmare a modificărilor în domeniul atragerii forței de muncă, sunt așteptări de impact pozitiv asupra sectorului privat, prin includerea în piața muncii a persoanelor străine urmare

îmbunătățirii calității de salarizare și eliminarea tentației la primirea salariului în plic. Modificările vizează stabilirea unui plafon de salarizare mai mic cu până la 50% față de salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune.

10. Facilitarea activităților ce țin de mișcarea animalelor pe teritoriul Republicii Moldova, va crea economii pentru mediul de afaceri, prin excluderea unui șir de documente.

11. Excluderea obligativității contractului de angajare/prestare servicii încheiat cu un medic veterinar pentru un șir de activități va genera economii pentru agenții economici respectivi.

12. Excluderea obligativității avizării de către ANSA a proiectelor pentru construcția complexelor de creștere a animalelor, întreprinderilor avicole, combinatelor de carne și a altor întreprinderi de industrializare a materiei prime animaliere și de depozitare a produselor de origine animală a unităților de alimentație publică va micșora cheltuielile și elimina barierele nejustificate din partea mediului de afaceri.

13. Excluderea unor cheltuieli nejustificate din partea mediului de afaceri prin anularea certificatului sanitar-veterinar pentru carne și alte produse de origine animală pe plan național (circulația internă și comerț). Eliminarea cheltuielilor nejustificate pentru mediul de afaceri prin majorarea termenului de valabilitate pentru Autorizația sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport.

14. Facilitarea organizațiilor de creditare nebancară (persoane juridice) în vederea desfășurării unor activități de creditare nebancară cu titlu profesional în cazurile în care veniturile obținute din activitățile de creditare nebancară reprezintă cel puțin 10% din veniturile totale înregistrate de o entitate într-o perioadă de gestiune, precum și aspecte ce țin de obligativitatea de raportare a informațiilor privind beneficiarul efectiv”.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional la promovarea proiectului, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de hotărâre a fost publicat pe pagina oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și

Digitalizării www.mded.gov.md și pe portalul particip.gov.md linkul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-a-elaborarii-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/13629. Proiectul de act normativ a fost transmis spre avizare Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția Servicii Publice, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Banca Națională a Moldovei. Obiecțiile și recomandările cărora, după caz, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului. De asemenea, proiectul definitivat împreună cu materialele aferente a fost plasat pe site-ul web al ministerului și pe platforma guvernamentală particip.gov https://particip.gov.md/ru/document/stages/*/13746.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizei anticorupție concluziile fiind expuse în Raportul nr. ELO25/10444 din 27.03.2025 și incluse în Sinteza la proiect, fiind luate în considerare la definitivarea proiectului. Proiectul a fost expus expertizei juridice concluziile fiind expuse în demersul nr.04/2-3120 din 28.03.2025 și incluse în Sinteza la proiect, fiind luate în considerare la definitivarea proiectului
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existenconcluziile fiind expuse în demersal t
Proiectul de lege se încorporează în sistemul actelor normative fără a aduce atingere altor prevederi.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ, instituțiile responsabile dispun de o capacitate administrativă adecvată, dar vor fi necesare ajustări la nivelul infrastructurii tehnice și procedurale. Resursele umane și financiare necesare pentru reforme și conformare au fost estimate și sunt incluse în bugetele instituțiilor implicate, precum Agenția Servicii Publice (ASP), autoritățile publice locale (APL), Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), alte autorități. Vor fi necesare acțiuni de modernizare a infrastructurii digitale: dezvoltarea Buletinului electronic pentru publicarea exclusivă a modificărilor; integrarea notificărilor electronice în platformele utilizate de APL și ANSP; actualizarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Unităților de Drept” (SIA RSUD).

Secretar de stat

Viorel GARAZ

